

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/111812 - 2

11.09.2020

Høring - forlengelse av midlertidig lov om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat av 8. september 2020 vedrørende forslag om å forlenge midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 47 om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv. Høringsfristen er fastsatt til 15. september 2020.

Politidirektoratet tiltrer forslaget om å forlenge lovens varighet til 1. juni 2021.

I tillegg foreslår direktoratet en endring i loven hva gjelder "Regler om elektronisk og telefonisk forkynnelse (punkt 2)". En endring som foreslått vil kunne gi til dels store besparelser for politiet og imøtekomme et helt konkret behov, samt understøtte pågående arbeid med digitalisering av straffesakskjeden. Nedenfor redegjøres nærmere for forslaget.

I høringsnotatet fremkommer at *"Departementets inntrykk er at erfaringen med den midlertidige loven så langt viser at tilpasningene i prosessregelverket har vært helt avgjørende for saksavviklingen i domstolene og for opprettholdelsen av domstolenes samfunnskritiske funksjon etter utbruddet av covid-19.*

Gjennom innspill til Domstoladministrasjonen har mange domstoler gitt uttrykk for at de midlertidige reglene har vært helt nødvendige for deres mulighet til å gjennomføre saker samtidig som smitteverntiltakene er overholdt."

Den midlertidige bestemmelsen om elektronisk forkynnelse lyder slik:

«§ Elektronisk forkynnelse

Offentlige myndigheter som nevnt i domstoloven § 163 a annet ledd kan forkynne dokumenter elektronisk overfor den som skal motta forkynnelsen, ved oversendelse til en elektronisk postkasse som ved åpning av meldingen automatisk returnerer en melding om at dokumentet er åpnet. Meldingen som automatisk returneres, er å anse som en mottakskvittering. Forkynnelsen anses skjedd idet oversendelsen åpnes av mottakeren.

Politidirektoratet

Elektronisk forkynnelse kan også utføres ved oversendelse til en elektronisk postkasse eller elektronisk adresse selv om denne løsningen ikke har slik automatisk returnering av melding som nevnt i første ledd. Forkynnelsen anses i så fall som skjedd når den som skal motta forkynnelsen, bekrefter å ha mottatt oversendelsen. Slik bekreftelse skal gis ved bruk av den samme løsningen som for oversendelsen, ved å returnere en underskrevet kopi av oversendelsen eller på annen måte bekrefte at oversendelsen er mottatt. Slik bekreftelse er å anse som en mottakskvittering."

Endringsforslaget innebærer at den dagens tekniske løsning, oversendelse via Altinn til borgerne, kan anvendes for å oversende en lovlig stevning. Forslag til endret ordlyd fremkommer i kursiv under.

"Elektronisk forkynnelse kan også utføres ved oversendelse til en elektronisk postkasse eller annen betryggende løsning, selv om denne løsningen ikke har slik automatisk returnering av melding som nevnt i første ledd. Forkynnelsen anses i så fall som skjedd når den som har sendt forkynnelsen, kan dokumentere at mottaker har åpnet oversendelsen."

Etter Politidirektoratets oppfatning vil den foreslåtte endringen ikke svekke rettssikkerhet for de involverte i en straffesak. Allerede i dag kan en stevning forkynnes gjennom en svært åpenlys festing på dør eller postkasse. Ved slik forkynnelse kan politiet heller ikke forsikre seg om at mottaker rent faktisk åpner konvolutten. Elektronisk forkynnelse gjennom eksisterende samhandlingsplattformer, som for eksempel Altinn-løsningen, gir god sikkerhet og notoritet for forkynnelsen ved at meldingsmottaker må logge seg på med bank-id eller tilvarende løsning. Politiet vil deretter motta en bekreftelse fra Altinn om at mottaker har logge seg inn på løsningen (som regel med fødselsnummer og Bank-id) og har åpnet politiets hovedoversendelse. Løsningen legger ikke til rette for at politiet får bekreftet at selve vedlegget er åpnet, men eksisterende løsning gir under enhver omstendighet langt bedre og objektiv informasjon om at mottaker faktisk har gjort aktive skritt for å gjøre seg kjent med oversendelsen.

Departementets argumentasjon om ivaretagelse av smittevern og effektiv gjennomføring av hovedforhandlinger gjelder oforøvrig gså politi og påtalemyndighet, ikke bare domstolene. Som kjent er domstolenes gjennomføring av en hovedforhandling avhengig av en lovlig forkynt stevning, som politiet forestår.

Et vesentlig poeng for å gjennomføre en lovendring allerede nå er å gi politiet mulighet til å benytte eksisterende tekniske løsninger både for effektiv ressursutnyttning og for å sikre gjennomføring av rettsmøter med krav om lovlig forkynte stevninger. Etter Poliridirektoratets oppfatning vil endringen ivaretar begge hensyn, og vil kunne spare politietaten for store beløp, også for det tidsrommet som loven foreslås videreført. Dette er også i tråd med departementets føringer for ABE-kutt.

Omfanget som umiddelbart kan realiseres med en endring som foreslått er i størrelsesorden 62 000 stevninger. I tillegg kommer 80 000 innkallinger og underretninger. Det er tidligere beregnet at totalkostnaden er ca NOK 50,- pr forsendelse. Bruttobesparelsen er derfor i størrelsesorden 7 MNOK som innen svært kort tid kan realiseres.

Den skisserte løsning har sin gyldighet langt utover Korona-situasjonen og digitalisering av straffesakskjeden er i tråd med strategi og krav til effektivisering både internt og eksternt. Politidirektoratet anmoder derfor om at departementet også vurdere hvorvidt løsningen med elektronisk forkynnelse kan gjøres permanent.

Generelt er det avgjørende for utviklingen av tekniske løsningene at disse kan benyttes på lang sikt og slik sett understøtte det viktige arbeidet som foregår i justissektoren innen digitalisering, effektivisering og modernisering for innbyggernes kontakt med aktørene.

Med hilsen

Harald Bøhler
Seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.